

Benchmarking výsledků hospodaření farem v souboru dat FADN

Proč je benchmarking důležitý a co může přinést zemědělským podnikům? Benchmarking je nástroj strategického managementu. Jedná se o nepřetržitý a systematický proces porovnávání a měření produktů, procesů a metod vlastní organizace s těmi podniky, které byly uznány jako vhodné pro toto měření, a to za účelem definovat cíle zlepšování vlastních aktivit. Podnik se díky tomuto nástroji může porovnávat s agregovanou skupinou podniků podobných parametrů a vyhodnocovat tak svou pozici na trhu a zvyšovat svou efektivitu, lépe nastavit své strategické cíle apod.

Benchmarking výsledků hospodaření zemědělských podniků je zpřístupněn široké veřejnosti díky webové aplikaci Kontaktního pracoviště FADN ČR (Zemědělská účetní datová síť) při Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), resortní organizaci Ministerstva zemědělství. Zabezpečená aplikace FADN PUBLIC je přístupná všem registrovaným uživatelům zde: <https://public.fadn.cz>. Registrace je bezplatná a je otevřena pro každého.

Zemědělci, kteří se účastní výběrového šetření FADN CZ, mohou využívat rozšířené funkce tohoto nástroje. Databáze obsahuje velkou škálu tematických oblastí a možností výběru skupin podniků pro porovnání v dlouhé časové řadě (sahající až do roku 2001) pro sledování vývoje zkoumaných hodnot. Zároveň je vyhledávání a nastavování dotazů vyřešeno pomocí intuitivních prvků, a to přímo v internetovém prohlížeči. Základní výstupy, které jsou zpracované podle závazné metodiky FADN EU, jsou doplněny o informace reflektující specifika zemědělské výroby v ČR a potřeby českých zemědělců.

Data do této databáze poskytují zemědělské podniky z celé České republiky. Podniky jsou vybírány tak, aby byla zajištěna reprezentativnost výsledků na úrovni českého zemědělství za daná výrobní zaměření a ekonomickou velikost. Šetření FADN je zaměřeno na komerční podniky, které reprezentují více než 90 % standardní produkce zemědělství ČR.

Databáze FADN obsahuje široké spektrum informací. Podrobně je sledována produkce RV, ŽV i ostatních výdělečných činností. Náklady sledují analytiku

specifickou pro zemědělství. V souboru dat je zachycena struktura a hodnota vlastního majetku i cizích zdrojů. Cílem FADN je i rozvoj sdílení oficiálních zdrojů informací mezi ÚZEI a dalšími resortními pracovišti MZe v oblasti podpor, evidenci půdy či hospodářských zvířat.

Publikované výstupy jsou vždy v agregované formě za celé zemědělství nebo za vybrané skupiny podniků. Benchmarking umožňuje zemědělským podnikům porovnat jejich vlastní

výsledky s průměrnými výsledky vybrané skupiny podobných podniků. Takto lze sledovat dlouhodobé trendy, zjistit silná a slabá místa v podnikání a využít získané informace pro přípravu budoucích podnikatelských plánů a zvýšit tak efektivitu a výnosy daného podniku.

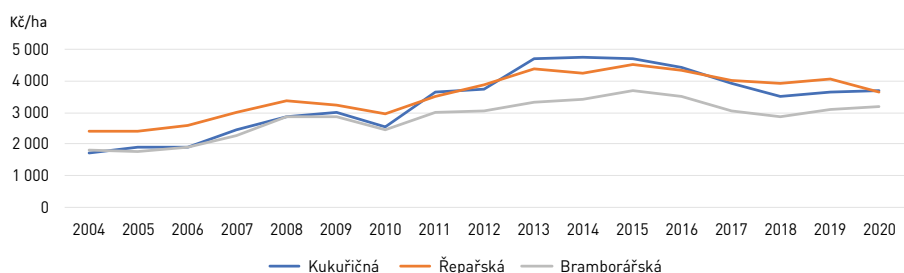
Benchmarking v rámci aplikace FADN Public je vhodným nástrojem pro všechny zemědělské podniky, které se pokouší neustále inovovat a zlepšovat své výrobní postupy a udržet tak krok s konkurencí. Tento nástroj je vhodný také pro výzkumníky z řad odborné veřejnosti a poskytuje ucelený pohled na kondici, v jaké se zemědělství v ČR nachází.

Jako příklad uvádíme v grafické podobě porovnání nákladů na prostředky ochrany rostlin, hnojiva a pohonné hmoty spotřebovaných v daném roce podniky specializujícím se na polní výrobu, které jsou rozříděny podle výrobních oblastí. Znárodně časové řady ukazují na první pohled ztelný dlouhodobý růst a zároveň jsou patrné i odlišnosti mezi výrobními oblastmi. V roce 2022 se u těchto nákladových položek očekává rekordní zvýšení, a to kvůli vysoké inflaci, růstu cen energií, koronavirové krizi a dalším faktorům.

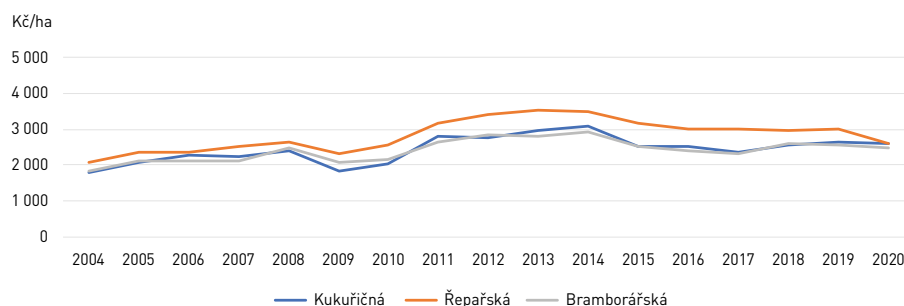
Ing. Zuzana Hloušková,
Mgr. Jindřich Landa
Kontaktní pracoviště FADN ČR
Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Náklady na nakoupená hnojiva podle výrobní oblasti Podniky se specializací na polní výrobu

Náklady na pohonné hmoty a mazadla podle výrobní oblasti Podniky se specializací na polní výrobu

Náklady na nakoupené prostředky ochrany rostlin podle výrobní oblasti. Podniky se specializací na polní výrobu

